

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 frt — kr.
Félévre 5 „ „
Negyedévre 2 „ 50 „
Egy órára 1 „ „
Egyes szám ára 4 kr.

Felolvasó szerkesztő: **Dr. Nagy Zsigmond.**
Kiadók: **Hoffmann és Társa.**

Hirdetési díj:
Négy hasábról álló hirdetésnek 5 kr. Nagyobb terjedelmű a többször
hirdetéseket alkalmilag jutányos áron nyelhetnek fel. Bélyeg-díj min-
den külön beiktatásért 30 kr.

Felhívás előfizetésre.

Ujévkor a »Debreczen«, Északkeleti-Magyarország legrégebb napilapja, a függetlenségi eszméknek alapítása óta leghibebb és legtántoríthatatlanabb hirdetője, és bátor harczosa, fennállásának XXVIII-dik évfolyamába lép.

Hogy a lefolyt 27 év alatt hogyan töltötte be feladatát, hogy a közélet terén milyen híven, buzgón és sikeresen szolgálta szeretett városunknak s a hozzáknak vonzó óriási nagy vidékek legvitalisabb anyagi és szellemi érdekeit: arról mi magunk — nem lévén természetünk a dicsekedés — a köteles szerénység megsértése nélkül nem szólhatunk; ennek megítélését olvasó-közönségünkre bizzuk, s nyugodtak vagyunk a felől, hogy ítélete nem lehet lapunkra nézve kedvezőtlen.

A most folyó negyedévben lapunk megifjodott, újabb, elevenebb vér pezseg ereiben s anyagilag megerősödvé, a szellemi téren is sokkal könnyebben, bátrabban és szabadabban mozoghatott.

Erős a hitünk, hogy Isten segítségével és olvasóink hathatós támogatásával a jövő évtől kezdve még nagyobb, még sikerebb, még elevenebb működést fejthetünk ki s egész erőnkkel rajta leszünk azon, hogy lapunk egy közleményeinek eredetisége, magvassága, előkelő színvonala, mint igazsága, pártatlansága, szólási bátorsága és megvesztegethelel elvűsége által minden tekintetben megfelleljen a hozzá fűzött jogos várakozásoknak.

Politikai tekintetben a függetlenségi és 48-as párt főséges elveinek alapján állunk s rajongó szeretetünk egész melegevel s Istentől nyert tehetségünk minden erejével azon leszünk, hogy pártunk összes igaz elveit minél előbb, minél fenyesőbb diadalra juttatni segítsünk. És mert függetlenségi lap vagyunk, magától értetődő dolog a **szabadelvűség** harczosai leszünk mindig minden tekintetben, még pedig nem a látszólagos, az alkalmi szabadelvűség, hanem az igaz, az őszinte, a bátor, a következetes szabadelvűség.

Lapunk házi életének legfőbb elve mint jelenleg, úgy a jövőben is a **társadalmi és irodalmi tisztesség követése és követelése** leendő minden téren és minden tekintetben, és így **legszigorubb ítélkezéseinkben is mindig csak az elvek, az irányzatok, a tények ellen fogunk harczolni és soha sem személyek ellen.**

De nem csak a nagy és komoly dolgokban, hanem lapunk szóragoztató és értesítő részében is a jó ízlés tör-

vényeit ismerjük el magunkra nézve kötelezőknek és követni valóknak. Tárcainkban és Csarnokunkban kiváló írók jelesbennél-jelesebb műveit bocsátjuk olvasóink rendelkezésére és hírvolatunk frissesége, változatossága és bősége bátran kiállja a versenyt bármelyik fővárosi lappal.

És hogy városunk és vidékünk nagy közönségére nézve a fővárosi lapokat teljesen pótoljuk, *tetemes anyagi áldozattal állandó tudósítót tartunk a fővárosban*, aki az országgyűlés lefolyásáról és a legfontosabb politikai és napi eseményekről naponként bő, hűséges és tárgyilagos *távíratit tudósítást küld lapunknak*, s így a legfontosabb hírek közlésében a **fővárosi napilapokat teljes 24 órával megelőzzük.**

Olyan előnyök ezek, a melyek tekintetében verseny nélkül állunk a vidéki hírlapok között.

De mindezekon kívül mi első sorban és mindenek felett **helyi és vidéki lap** kívánunk lenni. *Helyi lap* és miot ilyen, arra fogunk törekedni, hogy ezt a mi szeretett városunkat, a mely magyar nemzeti jelentőség tekintetében legelső városa hazánkunk, az anyagi és szellemi haladás útján minél előbbre, minél magasabbra juttassuk és e végből szívesen fogunk kezét *pártkülönbség nélkül mindenki*vel, a ki velünk együtt akar küzdeni és lapunk terét szívesen megnyitjuk minden olyan eszme előtt, a mely szeretett városunk anyagi, vagy szellemi előhaladását kívánja szolgálni. De egyúttal *vidéki lap*, Debreczen óriási vidékének is lapja lesz a »Debreczen«. Azt akarjuk, hogy a körülöttünk lakó s velünk millió érdekszálal egybekötözött legmagyarabb vidékek legyen olyan sajtó organuma, a mely szükségleteik iránt eleven érzékkel, multjuk iránt kegyelettel, jövőjük iránt erős hittel és a legszőbb reményekkel lévén eltelve: jelen életük, vágyaik, törekvéseik és küzdelmeikben mindenha küzdelemre készen álljon oldaluk mellett és szálljon sikra érdekükben.

Ezekkel az elvekkel, ezekkel az elhatározásokkal, ezekkel az ígéretekkel és ezekkel a biztosítékokkal kopogtatunk szeretett polgártársaink ajtaján, kérvén bebocsáttatást és szíves fogadtatást.

Hoffmann és Társa Dr. Nagy Zsigmond
a »Debreczen« kiadója, a »Debreczen« f. szerkesztője

A »Debreczen« előfizetési ára :

1 évre 10 frt | 1/4 évre 2 frt 50 kr
1/2 „ 5 „ | 1 órára 1 „

Tanítói kitüntetések (?)

A hivatalos lap után az összes fővárosi lapokban következő hír kelt szárnyra decz. 2-án: »A király Bede Imre h-szoboszlói és Szathmáry István h-böszörményi ref. tanítókat sok évi buzgó működésükért a koronás ezüst érdemkereszttel Szigeti József nyugalmazott hivatal szolgát pedig az ezüst érdemkeresztel tüntette ki.«

Semmi szavunk Ö Felsége tényéhez, Ö Felsége személye minden bírálaton felül áll, és érthetetlen. A koronás fő ilyen ténykedéséért a felelős minden alkotmányos államban az állam kormánya. Ez okból mi is e kitüntetések olvasása alkalmából támadt gondolatainkat Önökhöz intézzük Nagyméltósága Miniszter urak!

Urak ott a bársonyszéken! Tudják-e Önök csak felfogni is, csak némileg érezni is, hogy mit tesz néptanítóknak lenni? Tudják-e Önök, hogy — mint Bede Imre teszi — 52 évig néptanítói működést kifejtteni, folytonosan szép eredménnyel végezni mit tesz? — Tudják-e Önök, hogy miben különbözik egy 60 évig kitüntöden működő tanító — minő Szathmáry István ur — egy nyugalomba menő hivatal szolgától?

Önök excellentiás urak ezt nem tudják, Önök értékkel a tanítók hivatása iránt nem viseltetnek, mert különben a koronás felségnek nem adnának Önök oly tanácsot, hogy csak nem oly kitüntetésben részesítsen egy nyugalomba vonuló hivatal szoba sepregető, szemét és aktahordó hivatal szolgát, mint egy 52 évig, sőt mint egy 60 évig hivataloskodó s kitűnő eredménnyel még most is működő tanítót.

Urak ott a bársonyszéken! Önök mélyen megsértettek, mélyen megalázták a tanítói tekintélyt. De Önöktől mást egy évi működésük után nem is várhatunk.

Önök a tanfelügyeletben mindenki mást alkalmaznak, csak néptanítót nem, Önök azt tartják, egy 60 évig működő tanító csak annyit, mint egy hivatal szolga.

Urak ott a miniszteri széken! Ha elég kenyeret nem biztosítanak a tanítóknak, erkölcsileg ne pofozzátok fel 60 évi működés után. Ugyan mondjátok: mit ér a 60 évig működött Szathmáry István az általatok kegyesen kieszközölt koronás érdemkeresztel, midőn a nyugdíjintézetből tulkomaság miatt kizártatok, midőn a ratio educationis a ref. felekezetre kiterjesztve nincs, midőn ő ha egyszer képtelen lesz működni: kényszerítve leendő koronás ezüst érdemkeresztel koldulni, ha csak a böszörményi presbyterium nem könyörül rajta.

Bizony többet érne neki akkor ennőlegy H. B. jelzésű nomizma, mely legalább a könyör-adomány gyűjtést engedélyezné H-Böszörményben a nyugdíjintézetből kitagadott öregnek.

15822

Urak ott a bársonyszéken! Mi tudjuk, miért kap egyik ember — még ha udvari kocsis is, vagy esetleg tanár, avagy tanító 10—25 évre arany érdemkeresztet, és miért hasonló érdemek mellett 60 év után is ezüst keresztet.

Szathmáry István és Bede Imre kollegák életéből tanultuk ezt meg.

E két férfit években keresztül a megyétől fel nem terjesztették kitüntetésre — bár a volt tanfelügyelő is akarta — mert függetlenségi (tehát ellenzéki) emberek voltak.

Urak ott a miniszteri széken! Önök nem tudják azt felfogni, hogy bár az Önök közjogi politikájáért egy vagy más tanító nem lelkésül, azért a trónnak hibebb támasza, mint Önök!

Egy kir. közjegyző, kinek neve tisztelt minden tanító előtt: Padrah Sándor ur Hajdúmegye közj. bizottságában tett indítványára terjesztettek fel Szathmáry és Beke kollegák koronás arany érdemkereszttel leendő kitüntetésre ajánlás végett a miniszteriumhoz. Önök észrevettek, hogy ezek nem mameluk hivatal szolgák, adattak nekik oly kitüntetés, melyet, hogy ők gonak vesznek-e igazán, számoljon róluk lelküsmerezők!

És ha az emberi hiúságot az emberi méltóság és önérték legyőzné s a koronás érdemkereszt viselésére és elfogadására magukat ez a két kitűnő férfi el nem határozná ugyan mit éreznének Önök? Mit szólnának a Felsőnek? Éreznék talán azon megszegényítésnek némi részét, melyet mi tanítók a kitüntetés ilyen körülményei között érzünk!

És mondanak talán: a Felső! nostra culpa!

T. L.

Beteg ország Előre látható azokból a konkrét adatokból, melyek előttünk fekszenek, hogy a belügyminiszter az ország közegészségi viszonyairól szóló 1895. évi jelentése azzal a rövid, de leújtó ítélettel fog végződni: az or-

szág közegészségi állapota a lefolyt 1895. évben kedvezőtlen volt. A járványstatistika igen szomorú adatokat helyez kilátásba, az egészségügyi személyzetre vonatkozó adatok az orvosok számát és elosztását illetően, az eddig banem töltött s ujabban üresedésbe jött községi és kör-orvosi állások enormis számát tekintve, ez évben sem lesznek örvendések. Az ország összes lakosságának nagyobb fele nincsen orvosossal ellátva, ezzel összefüggésben van az a szomorú tény, hogy a meghaltaknak átlag egy negyedrésze orvosi kezelés nélkül hunyt el. Ezeknek a száma évenként a százszázalékos jóval túl haladja. Élénken illusztrálják mindezeket a máramarosmezei viszonyok.

Uj főrendiházi tagok. A kormány még mindig szaporítja a főrendiházi tagok számát, úgy természetesen, hogy az új ki-nevezések egyúttal az ő többségét is szaporítják. Ujabban 4 új főrendet nevezett ki a király és pedig palini Inkey József nagybíró, a kinek, valamint törvényes utódainak a magyar bárói méltóságot és úgy neki, mint törvényes fiutódainak egyszersmind az örökös főrendiházi tagság jogát adományozta. — Varadi báró Baich Miklósnak és lövényes fiutódainak pedig az örökös főrendiházi tagság jogát adományozta és ezen örökös főrendiházi tagsági jogot unokaöccseire, varadi báró Baich Milánra, valamint ezek törvényes fiutódaira is kiterjesztette.

Még egy pótválasztás.

Rendkívül hevesnek ígérkezik Giralton a mai választás. A korteskedés hallatlan mérvben folyik, s a nyolczvan községbe szétosztott 1600 választót mindkét oldalról hevesen ostromolják.

A választási elnök Schmidt, helyettes elnök Merse Pál, küldöttségi elnök Görgey Béla lesz. Az ellenzék részéről bizalmi férfiak: Hodossy Imre, Bujanovics Sándor, Hedry Ernő és Wachsmann plébános. Ma reggel érkeztek

a szabadelvűpárt részéről bizalmi férfiaknak Kubinyi Geza és Molnár Béla országgyűlési képviselők.

A választási helyiségek két közeli körében vannak. Ezek közelében van a kormánypárti, s jóval távolabb az ellenzéki választók tanyája. Eperjesről ma 500 főnyi katonaság indult Giraltra, s a közbeeső községek mindegyikében maradt egy szakasz katona, a kiknek szállását vörös zászló jelzi. Jellemző a pártoskodás szenvedélyes voltára, hogy Adler Samu nevű izraelita bérlet, a ki a nemzeti párthoz csatlakozott, az ungvári rabbi kiátkozott. A szabadelvű párt táborában két pap van. Az egész megyei apparátus nagy tüzzel korteskedik, leginkább a szolgabírák és anyakönyvvezetők, de legfőképp a telekkönyvvezető, a kit — hir szerint — e czeloól szabadságot is. A községházán mindenütt kormánypárti zászló lobog.

Bornemi-sza Ádám a kerületben korteskedve Kapira érkezett, ahol ugyanakkor egy Guivasz nevű Semsy-párti választó panasza ment Semseyhez, hogy őt az ellenpárt részéről erősen csábítják. Semsey erre személyesen elment a kortesanyagára, ahol Bornemi-sza e szavakkal fogadta: Boldikám, negy éve nem beszélünk egymással, most kezdet adok. Együttal becsületszavamra mondom, hogy sem a nyitraihoz hasonló, sem egyéb gyatározatoság nem történik. Inkább kilépek a pártból, de gazságot nem csinállok. Akié a többség, azé lesz a győzelem, erre szavamat adom. Semsey e nyilatkozatra kijelentette, hogy neki pedig hamis szavazói nincsenek.

Bornemiszához hasonlóan nyilatkozott Kubinyi is, így tehát a külső erőszak úgy látszik ki van zárva. A kormánypárt mellett erősen korteskednek az eperjesi jogászok is a liberalizmus nevében. A rendkívül korrumpált kerületben egyébként a szavazatokat nyíltan vásárolják és pedig egy-egy voks ára 5 firtól indul fölfele.

A választást estig bevégezik. Hogy valamelyik jelölt többségben legyen, elég ha 700 szavazata lesz.

Az időjárás mostoha, keményen havazik, s a Kőszeghy-párt nagy része ma, a rossz időben b-vonult Giraltra.

Kapiból a kormánypárti választókat esendőrfödőzet alatt vitték Giraltra. Semsey több-

A „DEBRECZEN” TARCZAJA.

Az őrangyal.

(Elbeszélés az 1848—49-iki függetlenségi harczból. Irta: Abrai Károly.)

Hidegben, viharban és fagyban küzdött már hetek óta a magyar honvédsereg, saját vért védve: a magyar lakosságot.

A bánág lángban állott, vérben fürdött Temes Torontal Krassó és a szomszédos megyék idegen ajku föllázított népe ölte, gyilkolta a magyart.

Hónapok óta koldus volt a magyar saját hazájában, hónapok óta küzdött a fiatal honvédsereg a régi, betanult cászári hadsereggel, az ellenséges ráczokkal, szerbekkel és a korán, rendkívül szigorral beköszöntött tél folytán, az ellenséges elemekkel.

1848. december 13-én Jankovácra vezette Damjanics fáradt hadseregét. Ujabb csatára indult. — Hadd pihenjenek előtte egy napot.

A községben lakó ráczok, szerbek tüntető szívességgel fogadták a honvédeket.

Délceleg, szép ifju honvédet szállásoltak be egy előkelő szerb házához.

Hadnagy volt a híres vörössipkás 9-ik honvédszázadnál. Közemberből lett a hadjárat alatt hadnagygyá. Csatatéren nyerte előléptetését. A hősök hőse: Damjanich maga tüzte az ifju mellére a vitézség jevényét: a piros szalagon függő cserkoszorút.

A szerb gazda kézáddással üdvözölte vendégét.

— Dobro dosli! Zdravo! (Isten hozott, légy üdvözölt.)

— Neka i vas bog pamoze! Isten áldjon meg titeket is!) választott a fiatal hadnagy.

Nyar óta taborozott az ifju az alvidéken. Foglyoktól tanulta meg a szerb-horvát nyelvet.

Hanem midőn az ifju hadnagy a szoba háttérében félenken álló alig gyermeked gyönyörű leánykát meglátta, a meglepetés és csodálkozás hangján kiáltott föl:

— Mileva!

A háziak megrettenve néztek az ifjura, ki az öröm fölm-gasztaltságával sietett a leánykához s a régi ismerős bizalmasságával köszöntötte.

— Minő váratlan szerencse, hogy kegyedet itt találom Mileva.

A házigazda félelmes csodálkozással nézte az ifju tisztet.

— Nem értem önt Goszpon!

— Egy év előtt Mileva Kézsmárkon volt a német nyelvet tanulni. Jogász voltam ott. Emlékszik-e reám Mileva?

A megszóított leány halottalovány volt. Anyjára reszketett, hogy alig birt lábain megállani.

Akadózó szóval, suttogva rebegette, hogy emlékezik. Az apa pedig kedvetlenül csóválta a fejét.

— Milevának el kellett volna menni Temesvárra, delután indulni fog.

— Ne menjen! — kiáltott az ifju, — maradjon legalább holnapig. Ugy-e drága Mileva, nem tagadja meg első kéresemet? maradjon fog?

A házi gazda elfojtott bosszúsággal választott leánya helyett.

— Milevának bizonyosan el kell mennie. Ha kocsisom nem részeg, hadnagy ur, már nem taláta volna itt.

Az a gyermek leánya, úgy látszott, hogy leküzdötte félelmét. Nem remegett többé. Bátran lépett atyjá elé s az erős elhatározás hangján mondá:

— Itt fogok maradni atyám!

A szerb gazda tágra nyitott szemekkel, csudálkozva nezett leányára, mintha nem értette volna szavait.

— Mit mondasz Mileva?

— Hogy itt fogok maradni atyám — ismétlé a leánya.

Az apa hevesen tett leánya felé pár lépést, aztán leküzdve felindulását, az elfojtott harag hangján mondá:

— Anyád is küsérni fog. Nagynénéd vár reátok!

— Kérlek atyám ne kényszeríts!

— Parancsolom, — szólott a családfő, mig szemei szikráztak.

— Akkor . . . akkor atyám beszélni fogok!

Az apa megrettent, arczán epés halvány szín ömlött el.

— Gyermekfeccsleges!

— Te tudod atyám, hogy ezt meg fogják hallgatni azok, a kiket illet.

Az ifju nem értette a titokzatos szavakat, fájt szívének, hogy e családi viszálynak önkénytelen előidézője ő lett.

Ödölepet a leánykához, megfogta annak kezét. — Forró volt az, miut a kit a láz gyötör.

— Köszönöm jószágát Mileva. Nem akarok vele visszaélni. — Bármennyire faj is nekem az elválás, kérem engedelmességed atyjának.

— Soha! — kiálto a leánya . . . Most nem! — folytatta aztán csendesen, szomorúan.

sége biztos, de a hallatlan hivatalos presszió sokakat visszatartat a szavazástól. Semseynek nem lévén tanyája, pártját csak holnap veheti Giráltra. Ennélfogva a kormánypart, a hol teheti, elcsábítja választóit. Adomovics kumimai róm. kath. esperes a szószékről prédikált Semsey ellen. Vilecz, a második elnök helyettes tegnap váratlanul lemondott és helyette a központi választmány választ új helyettes elnököt.

Felelősség a városháza építése ellen.

Debreczen, decz. 12.

A városi közgyűlés azon határozata ellen, mely a városháza építésére 352000 forintot szavazott meg, a városházának Havranek és Adriányi műépítésztervei és költség-számítása szerint való kibővítését rendelte el, több törvényhatósági bizottsági tag felelősséget adott be a polgármesterhez.

A felelősséget, melyre még visszatérünk, egész terjedelmében itt közöljük:

Nagyságos királyi tanácsos, Polgármester Ur! Debreczen sz. kir. város törvényhatósági bizottsága folyó évi november hó 28-án tartott közgyűlésének 189. számú határozatát melylyel a jelenlegi városházának átalakítását 35.000 frt költséggel elfogadta, s a hiányzó költségek hitelművelet útján való fedezését elhatározta, a város érdekeire nézve sérelmesnek tartván, az ellen tisztelettel felelősséget adunk; indokainkat a következőkben terjesztvén elő.

A városi hivatalok elhelyezése végett szükséges lévén a jelenlegi városházának kibővítése, ez akként lett a 144.8422—1895. bkgy. szám alatt elhatározva, hogy reá egy második emelet húzassék. A város főszámvé-
vője bejelentvén, hogy e célra 230.000 forint fedezete van, határozattá emeltetett, hogy ezen költségre való tekintettel a városházának átalakítására, illetve a második emelet fölépítésére szükséges tervezet pályázat útján szereztessék be. Ezen feltételek mellett a pályázat kiíratván, nem tüzetek ki megfelelő pályadíjak, hanem egy igen csekély összegnek, mint pályadíjnak, figyelemmel kikötöttet, hogy a nyertes pályamunka szerzői a részletes tervek elkészítésével, az építés felügyeletével stb. meg-

fognak biztatni, és ezért a Magy. Mérnöki és Építész Egylet díjazásába szerint díjaztatni.

Tudva azt, mily hálatlan dolog egy meg-
levő ócska épületet átalakítani, s mivel a cél az, hogy a lehető legnagyobb takarékoság szem előtt tartásával, az ócska falak lehető felhasználásával a költség kíméltessék, nem szükséges magyarázni, hogy a tervezők keze rendkívül meg van kötve, a szabad conceptió akadályozva van, s e miatt a kívánt cél elérése is igen kétséges.

Bizonyította ezt, a pályázat eredménye. A beérkezett 8 pályamű között mindössze kettő volt olyan, mely bár absolut becsünek egyik sem mondható tárgyalás alá vehető volt.

És ez alkalommal kitűnt, hogy az egyik terv külső kiképzése az elfogadott tervezeténél sokkal monumentálisabb, középület jellegének jobban megfelelő, szebb és csinosabb de a lépcsőházból csak az első emeletre lehetne jutni míg a második emeletre való feljárás a hátulsó lépcsőnél tervezetett.

Kényszerűségből és jobb nem létében fogadtatott el az Adriányi és Havranek-féle terv, de meg azért is, mert hittük, hogy a pályázati hirdetményben kikötött azon határozott feltételt, hogy az építési költségek 230.000 forintot meg nem haladhatnak, tervezők által betartatott. — És hogy a terv-pályázat nem sikerült, oka volt az, mert a szakértelmetlen előre látása nem volt képes megítélni, mikép az építkezés 230000 forint kereten belül ki nem vehető, mint ezt a következmények is igazolták.

Ugyanis az Adriányi és Havranek féle tervezet szerint az építkezés 230.000 frtban volt előirányozva: s ezen előirányzat alapján lett nevezett műépítészekkel a részletes tervezet stb. elkészítésére a szerződés megkötve, hol a teljesítmény vállalási összege az előirányzatnak megfelelően lett részükre biztosítva.

Világosan be van tehát bizonyítva, hogy egy a tervezők, mint az ellenőrző s felülbíró közvegek, a kivitel bekerülési összege iránt vagy teljesen tájékozatlanok voltak, vagy pedig a város képviselő testülete félre lett vezetve.

Mert a pályadíj nyertes építészek a részletes tervek és költségvetés kidolgozásával megbízatván, kiderült, hogy a bekerülési ösz-

szeg, daczára annak, hogy az egység árak mesterségesen leszorítottak, úgy, hogy ebben a kivitel is kétséges, nem 230000, hanem 315000 frt, — vagyis az eredetnél 85000 frttal több és ez által az ócska épület megfejlésére oly horribilis összegbe kerülne, melyből bátran a célnak jobban megfelelő egészen új városházát lehet építeni.

És ebben van a város érdekére a legnagyobb sérelem, mert ha mindjárt az ügy tárgyalásának kezdetén kimondatik, hogy az új városházának építésére 350.000 frt iránnyoztatik elő, teljes lehetetlen, hogy ily öszszeggel egy ócska épület megfejlésére a bizottság bele nem ment volna, mert azt a laikus is tudja, hogy egy meglévő ósdi épületet, a mai kor minden körülményeinek megfelelő módon átalakítani sokkal költségesebb mint újat építeni.

De ha egy városházának építésére kimondatik, hogy a bekerülési összeg 315000 frtra tehető, úgy a pályázat minden valószínűsége szerint sikeresebb lett volna, miután, mint az a másolatban mellekelt pályázati hirdetményből kitűnik 230000 frt bekerülési öszszeggel kiírt pályázatnál a szolid szakértők a kivitel teljesítését képtelenségnek tartván, azzal komolyan nem is foglalkozhattak.

Határozottan károsnak tartjuk tehát, hogy a város 315000 frttal belemenjen ócska épületen átalakításába:

mert a mostani épület kellő takarékos-sággal, ósdi szerkezeténél fogva csak úgy alakítható át nemileg, ha legalább háromnegyed-részben lebontatik;

mert átalakított állapotában sem fog a modern követelmények megfelelni, és mert a pályázati hirdetményben azon határozottan kikötött feltétel, t. i., hogy az építési költségek 230000 forintot meg nem haladhatnak, tervezők által nemcsak hogy figyelembe nem véte-tett, de szándékosan mellőztetett, illetve ezen feltételt kijátszatott;

mert köztudomású dolog, hogy épen Debreczen város feltöltött homokos talaján fekszik, és e miatt a talajvíz ammoniak és salétrommal telítve lévén, a városháza alapjai is teljesen nedvesek és salétromosak; a nedvesség felszivargását tehát megakadályozni ideig-óráig csak úgy lehetne, ha a városház falait lebontatnák és az új falak alá elszí-

Az apa vállat vont.

Valamit mormogott magában, hogy mind-
dig ilyen dacos önéfű volt. Hát maradjon, ha nekik úgy tetszik.

Derülten folyt le a nap.

A horvát és szerb gazdak a legelőre-
nyebbek voltak gyűlöl vendégeik iránt. Min-
den háznál lakomat készítettek a honvédek
számára. Utolsó vacsorát! Borral, pálinkával
vendégeket öket. Drágán fogják az illetők ezt
megfizetni.

Vérökkel, életükkel:

Az ifju hadnagy nem találkozott többé
Milievával. Atyja azt mondta, hogy nagy fő-
fájása van. Igen föl volt ma indulva. Ideges
gyöngeség. — Agyban fekszik. Beteg. Talán
holnap! A fiatal hadnagy kénytelen volt bele-
nyugodni. Tehát holnap! Holnap reggel ő cse-
tába megy.

Minden háznál vigan voltak, min-
denütt mulattak. A háziak erősen kínálgatták
a honvédeket.

— Még egy pohárral! Csak még egygyel.
Nincs megmérgezte. — Magok is itt egy-egy
körttyöt a jó italból.

A fáradtság, a tüzes italok korán álom-
ba szenderítették a hő öset.

Csak a fiatal hadnagy nem tudott nyu-
godni. Valami szomorú, sejtelmes előérzet nem
hagyta aludni.

Ejfel felé járt az idő. Oda kívül a kaka-
sok kukorékkoltak.

— Kedves Milieva, sóhajtott a hadnagy
álmatlan fekhelyén, — talán soha sem fogom
többé viszontlátni.

E pillanatban úgy tetszett, mintha valaki
szobája ablakát gyöngén megzörgette volna.

Oda tekintett. A sötét éj daczára egy fehér
árnyat látott ablaka előtt állani, ki csöndesen
ismételte a kopogtatást.

Föltugrott. Az ablakhoz sietett. Főlnyi-
totta annak egyik szárnyát.

— Ki az? mit akar?

— Hallgasson az Istenért! — szólott ott
kívül egy elfojtott, reszkető hang. En vagyok,
Milieva!

— Egyetlen drága szerelmem!
— Szeretem önt. Szerelmemre, üdvös-
ségemre kérem, meneküljön, fusson, míg ide-
je van!

— Szegény leányka! Kegyed beteg. Láz-
ban beszélsz.

— Esküszöm a mindenható Istenre, hogy
igazat mondok. Önök el vannak árulva. Egy
óra, talán egy negyed óra múlva mindnyájo-
kat le fogják gyilkolni. Knizánia már itt van,
hallom a fegyverek zörgését.

— Védni fogjuk magunkat. Ismer már
minket az az ur.

A leányka lázas izgatottsággal folytatta:
— Itt benn a lakosok fogják önöket le-
mészárolni. Már fenne van a kard, töltve a
puska minden háznál igazat mondok. Es-
küszöm!

Az ifju hadnagy sietett vezéréhez Dam-
janicshoz. Annak fog mindent elmondani.

— Menyköbe! — kiáltott föl a vezér —
ezektől ugyan kitehetik. Kezdetül fogva na-
gyon is gyanusnak találtam vendégszeretető-
ket. Azonnal intézkedni fogok.

E pillanatban a helységen kívül jeladó
puskalövés dördült el.

— Lovamat, parancsolta a vezér; hirtel-
len felcsatolva kardját.

Oda kívül a helység előtt a leghevesebb
puskatűz, majd ágyulövések hallatszottak.

Knizánin szerb tábornok több mint hat
ezer főnyi sereggel és husz ágyúval támadta
meg a magyarokat.

A visszavonuló előőrsökkel egyidejűleg az
ellenség is beletódult a helységbe.

Az álomtól és italtól mámoros honvéde-
ket a házak és istállók padlásairól és tetejé-
ről golyózápor fogadta.

A legvéresebb gyilkos ejjei harc fejtett
ki. Mindenik fél életéért küzdött. Az aruló la-
kosság tudta, hogy győzelem esetén számára
nincs kegyelem.

Egész éjjel át harcoltak.

Ember, ember ellen. Egész éjjel át ro-
pogtak a pusokák, csengtek a kardok, csattog-
tak a puskaagyak és dörögtek az ágyúk. Gaz-
dag aratása volt a halálnak.

Mikor a ködös reggel világa derengeni
kezdett, Damjanics ura lett a helységnek és
csataterének. Az utcák, az udvarok és házak
halottakkal és haldoklókkal voltak tele.

Egyszerre lángyelvek törtek elő a ház-
fedelekből, az épületekből. Tíz husz helyen gyul-
tak ki a visszatorlás tüzei.

Az nap estve már csak füstölő romok
hirdették, hogy azon a helyen egykoron Jan-
kovéc állott.

A fiatal hős hadnagy előtt még azután
is nagyon sokszor megjelent a szép Milieva
almaiban, mint őrangyal lebegve a fényes fel-
hők között s őttalmazó szárnyaival védve és
fedezve őt golyók zápora és szuronyok halá-
los sebei ellen.

15862

getelő réteg alkalmaztatnék; — amde e nem ezelőztatik, s így a 315.000 frt költségbe kerülendő átalakított épület rövid idő múltán azon veszélynek volna kitéve, hogy az egészségtelen talajvíz által inficiáltatva, nagyrészt használhatatlanná válna; — ez pedig egy évszázadokra készülő épületnél kockázatos nem szabad. De kockázatos dolog az is, hogy ócska falakhoz új falak költessenek, mert az új falak bármily gondjal és elővigyázattal építenek is, minden körülmények között ülednek, míg rég megállapodott ócska falak nem, s így a falak elválása, összeropadása elkerülhetetlenül be fog következni, — mi az épület szilárdságát és állékonyágát veszélyezteti.

Végül, mert a bekerülési összeg garantozva és fixozva nincsen, a mint nem is lehet.

A város ideiglenes főmérnöke a közgyűlésen kijelentette ugyan, hogy az előirányzott összeg tullepetni nem fog, de azt, hogy ezt elhagyjuk, komolyan maga az ideiglenes főmérnök ur sem kívánhatja, mert bármily nagy-rabesúléssel vagyunk is buzgósa, ambíciója iránt, de el kell ismernie, hogy tanulmányainak bevezése után azonnal a városi mérnöki hivatal szolgálatába állván, az itt töltött rövid idő alatt, tekintve attól, hogy mérnök és nem építész, oly praxist nem szerezhettek, melynek segítségével a közönség általi elismerésével, szavainak, állításainak csalhatatlanságát biztosíthatná.

És ez alkalommal annál kevésbé engedjük ezt, mert tudva van előttünk, hogy a városház falai, különösen a boltajtóknak legutóbbi időben történt nagyobbitása által nagy részben gyöngítették, tudva van előttünk, hogy a falazatok állapota szigorú belső vizsgálat, kivágások stb. által meg nem állapított és mert tudva van előttünk, hogy egy átalakításnál az előirányzott tervet soha semminemű körülmények között pontosan betartani nem lehet.

Minden valószínűséggel lehet tehát állítani, hogy az előre láthatólag okvetetlenül fölmerülő több munka legkevesebb 50.000 forintot fog igényelni, s így a városház megfejtése 400.000 frtra rugna, a nélkül, hogy azért a célnak teljesen megfelelő új, modern és monumentális épületet nyernék; vagyis jobban mondva, egy második »Bika« szállodat fogunk.

De ezen összeg oly magas is, mely az itteni építkezésekkel arányban nem áll, összehasonlításként csak a most épült törvénykezési palotát hozzuk fel, mely a városházánál nagyobb terjedelemben, több területi beépítés-el, — nemcsak a modern igényeknek megfelelően, de mondhatni luxussal, egészen alapjától újból épített föl, és külsejére nézve is Debreczen sz. kir. városnak legszebb, legmonumentálisabb épülete, mindössze 340.000 frtba került — mindennel felszerelve.

Erre nézve felelőtjük még, hogy az általunk beszerzett hiteles adatok szerint, a törvényeségi épület részint egy, részint két és három emeletre beépített területe 4150 m², vagyis négyszögmetereként 82 forintba került; viszont a városház területe 3100 m² lévén, tervezők költségvetése szerint, dacára az alapok, régi falak, felhasználásának, négyszögmetere 100 frtnál többbe kerülne, a mi a költségvetés nem reális voltát bizonyítja.

Kitűnik tehát az előadatokból, hogy a közgyűlés fenntebb hivatott határozata a város érdekeire nagyon is sérölmes, és hogy az mégis ez értelemben hozott meg, csak abból magyarázható, hogy a törvényhatósági bizottság ily ügyben teljesen laikus lévén, magának előzetesen tájékozást nem szerzhettek s így a régen húzódo ügynek véget vetendő, az ideiglenes főmérnök propositióit készpénznek véve, azokat elfogadta, anélkül, hogy az ügy mélyebb és szakszerűbb tárgyalása, a rövid idő miatt még csak eszébe is jutott volna.

Mint hogy azonban, mi alólrottak, megvagyunk győződve, hogy 300.000—400.000 frt költséggel a meglévő épület téglá anyagának felhasználásával teljesen új és minden köve-

teiményeknek megfelelő díszes és monumentális városházát építhetünk, olyat, mely a városnak valóban díszére és emelésére válna, tekintélyének külső és méltó kifejezést nyújt.

Mély tisztelettel kérjük Nagyságodat, hogy ezen felelőzetésünket a Nagyméltóságú m. kir. Belügyminiszteriumhoz felterjeszteni méltóztassék.

Hol is esedezünk, hogy Debreczen szab. kir. város törvényhatósági bizottságának f. év november 28-án tartott közgyűlésében 180. sz. a. hozott határozatát a felhozott indokokból feloldani, az építési költségeknek 85000 frttal való felemelését s hitelművelet útján való fedezését megtagadni s egyben a város közönségét ez ügy újabb tárgyalására, illetve újabb tervpályázat kiírására utasítani méltóztassék és pedig annál is inkább, mert az újabb pályázat által előálló halasztás, esetleg egy újabb terv elfogadása által a városra nézve nemcsak hogy hátrány nem, de határozottan előny járul, mert módjában lesz, egy mindenben megfelelő terv beszerzése és a most elfogadott terv kivételére pedig akkor is biztosítható lenne, ha a 600.000 frt költséggel újonnan kiírandó pályázat, mint azt hinni és föltenni egyáltalán nem lehet: eredménytelen maradna.

De még azon nem remélt esetben is, ha a kellő és tisztes díjak t hirdett pályázat után sem értenek el az általunk óhajtott eredmény, legalább megleszünk nyugtatva aziránt, hogy a város érdekében, polgári kötelezettségünknek eleget tenni igyekeztünk.

Debreczen, 1895. december hó 6-án.

Hajdúvármegye közgyűlése.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, december 12.

Hajdúvármegye törvényhatósági bizottsági tagjai ö s s z e g y ü l t e k ma a vármegyház nagy tanácstermében, hogy a rendes havi közgyűlést megtarthassák.

A közgyűlésre igen szép számmal jelentek meg a régi bizottsági tagok, hogy ez alkalommal, — talán nemelyik utoljára — tanácskozzanak a megye ügyes bajos dolgai felett s hogy a jövő tisztújító közgyűlésen már helyet adjanak az újonnan választotaknak.

A közgyűlésre vonatkozólag tudósítónk a következőket írja:

Gróf D é g e n f e l d József főispán, elnök a közgyűlést 9 óra után kevéssel megnyitván, napirend előtt jelenti, hogy ő Felsője B e d e Imre és Szathmári István, h.-bőszörményi és szoboszlói tanítóknak ötven éves működésükért, elismerésül a koronás ezüst érdemkeresztet adományozta. Ezen érdemkereszt, átadásával ő Felsője a főispánt bizta meg, ki is a két érdemes férfinak mellükre tűzte az érdemkeresztet.

A hajdúmegyei (G ö n c z y e g y e s ü t e t) nevében K o v á c s tan. képezési elnök az egyesület elnöke üdvözölte a kitüntetett tanítókat meleg szavakkal és hatalmas beszédben, mely kiterjeszkedett a tanügy széles mezéjére, kívánt nekik hosszú és boldog életet.

A kitüntetett tanítók nevében B e d e Imre h.-szoboszlói tanító mondott ő Felsőjének gróf D é g e n f e l d József főispánnak, az egész közgyűlésnek és a Gönczy-egyesületnek meleg köszönetet a kitüntetésért.

Ezután áttértek a napirendre. Az alispáni jelentés tudomásul szolgát. Az országos törvénytar megküldött vényzikket a közgyűléskihirdetési rendelle.

J ó z s e f főherczeg közönségiratát László főherczeg elhunytá alkalmából a törvényhatóság részéről hozzá intézett részvénytulajánításáért, a közgyűlési tagok állva hallgatják végig és elhatározzák, hogy a leiratot mögörik.

Olvastatott, hogy a belügyminiszter jóváhagyta a törvényhatóság azon határozatát, dacára a felelőzetéseknek, mely a városerdő jövedelmének a H-Bőszörmény város 1896. évi költségvetésébe való felvételét elrendeli. Tudomásul veszik.

A földmívelési miniszternek állapodás-eg-

ügyi intézkedéseket tartalmazó leiratait szintén tudomásul veszik.

Gróf F e s t e t i c h Andor földmívelési miniszternek ezen tárczától való fölmentéséről szóló leirat, valamint D a r á n y i Ignácznak az új földmívelési miniszterre történt kinevezését tudató leiratot tudomásul veszik, illetve elhatározták, hogy az új miniszterhez feliratot intézzenek, melyben tudatják, hogy a legteljesebb bizalommal fogadják a földmívelésügy élére való állítását.

A számonkérőszék megtartásáról szóló jelentés tudomásul szolgát.

Az igazoló választmány jelentése az új közgyűlési tagokról szintén tudomásul szolgát. A választmány központi választmány 24 tagjának mandátuma a folyó hóban lejárván, az újra megalakítandó. Ezzel egyszerre történt a közigazgatási bizottságból kilépő öt tag névszerint P a d r a h Sándor, L é v a y Marton, K a r a p Mór, C z e g l é d y László és C s a p ó Mihály helyeinek betöltése is.

A főispán a választások megajtására egy küldöttséget nevez ki, melynek elnöke S o l t é s z Farkas, tagjai pedig U j v á r y Ödön és N a g y Miklós lesznek, jegyzője pedig N e m e s Zoltán II-od aljegyző.

A választás mezejése után S o l t é s z Farkas a küldöttség elnöke kihirdette az eredményt, mely szerint a központi választmányba a következő 24 tag választatott; Péncs Sándor, Dalmi László, Szinay Gyula, Csahány László, Farkas Pál, Szöllősy Imre, Veszprémy Zoltán, Padrah Sándor, Dr. Czeglédy Mihály, Fekete Sándor, Dr. Losonczy Almos, Sinay Gábor, Csapó István, Ujváry Ödön, Ludman Lajos, Venczely Mihály, Szöllősy János, Hadhazy Endre, Fischbein Ignác, Berencsi János, C. Tóth Mihály, Lukács Dezső, Hetey Ignác, Kovács Lajos.

A megyei közg. bizottságba pedig az öt kilépett helyére Karap Mór, Dr. Czeglédy Mihály, Padrah Sándor, Lévy Marton és Csapó István választat'ak be.

Az állandó bíráló bizottságba Rásó Gyula kir. tan. alispán előterjesztése felállítás útján Lukács Dezső, Dalmi László, G. Tóth Mihály, Sinay Gábor és Ferenczy Elek választattak be.

S z i n a y Gyula orsz. képviselő, megye bizottsági tag e választás ellen óvást emelt.

Az igazoló bizottság szintén Rásó alispán előterjesztése alapján felállással alakított meg. — Tagjai lettek: Csapó István, Csahány László, Várhelyi László, Lévy István és Kovács Gyula.

S z i n a y Gy. e választás ellen is óvást emelt.

A vármegyei állandó választmányt a következő 30 tagból alakítják meg: alispán, főjegyző, arvaszéki elnök, I-od, II-od és III-od aljegyzők, pénztárnok, továbbá Karap Mór, Fischbein Ignác, Kovács Lajos, ifj. Nagy Kálmán, Sinay Antal, Lévy Marton, Ráky Béla, U. Szabó Mihály, Adler Samuel, Padrah Sándor, G. Tóth Mihály, Dr. Popper Mór, Csahány Gyula, Veszprémy István, Sinay Gábor, Lukács Dezső, Venczely Mihály, Csapó István, Horváth Kálmán, Dr. Losonczy Almos, Budahazy Ödön és Latinovics Mihály.

S z i n a y Gyula ezen választás ellen is óvást emelt.

A meg ezután következő mintegy ötven drb tárgyszerű levő ügyet rövid három-negyed óra alatt letárgyalták, illetve hadarták. Mindannyit az előterjesztés illetve a határozati javaslat szerint elfogadták, jobban mondva nem szoltak rá semmit.

A nevezetesebb ügyek voltak ezek közül, Dr. P á p a y Kálmán Bőszörmény városi orvossá történt megválasztásáról, továbbá D a n i l o v i c s Elek halt' és P a d r a h Sándor, C z e g l é d y Lajos lemondott virilis bizottsági tagok helyét, Dr. M a l a t i n c z k y József, Dr. H e t e n y i Lipót és U j h e l y i Andor behívásáról, K a r a p Mór s kiküldött társainak a vármegye pénztárainak megvizsgálásáról és a számonkérőszék eredményéről előterjesztett jelentések.

A főszámvevő terjesztette még elő a megye közöjeinek egyes számadá-iról és jövő évi költségvetéséről hozzá b-küldött je-

lentéseket, melyeket a közgyűlés jóvá hagyó záradékkal ellátott.

Ezután a közgyűlés háromnegyed 12 órakor véget ért.

A jegyzőkönyvet holnap délelőtt hitelesítik.

Az anyakönyvi hivatalból.

(Születtek decz. 11.)

Molnár István (Julianna ref.)
Nagy Erzsébet (János ref.)
Kertész Imre (Erzsébet ref.)
Dobrai Miklós (Ilona kath.)
Szentpéteri Gábor (Róza ref.)
Béres György (András kath.)
Szabó Julianna (Kálmán ref.)

(Elhalálozások 1895. decz. 11-én.)

Gacsárdi Julianna (2 hét ref. vörheny.)
Molnár Julianna (1 n. r. f. vész. gy.)
Özv. Pataki Istvánné (56 é. r. f. bélrák.)
Papp Erzsébet (1 hó. ref. görcsök)

A ki a »Debreczen«-re 1896. január elejétől új előfizetőül már most jelentkezik, félévi decz. havában ingyen kapja lapunkat.

Ujdonságok.

* **Uj tiszteletbeli járásorvos.** A mai megyei közgyűlés végén hirdette ki gr. Dégenfeld József főispán, hogy dr. Nagy Kálmán, h. n. n. sz. születésű, nőlen, 32 éves, debr. gyakorló orvost, tiszteletbeli járásorvosává nevezték ki.

* **Az emke gyűlése.** Az Emke debreczeni fiókja folyó hó 15-én vasárnap délelőtt a város háza nagy tanácstermében gyűlést tart.

* **A miskolczi színház új igazgatója.** A miskolczi színház elnyerésére — mint tudósítónk írja — hat színigazgató pályázott. Biztosra vehető volt Csóka Sándor jelenlegi miskolczi igazgató megválasztása, mert itt működésének három éve alatt a közönség osztatlan bizalmát bírja. Miután Csóka időközben a győri színház igazgatója lett, visszavonta pályázatát, a mire a színügyi bizottság Tiszai Dezsőt egyhangulag jövő évi igazgatóvá választotta meg. Másik kérdés, melynek ismét egy fontos kérdése, melynek illetékesen való megoldása után a legkeveset reményekkel kell hogy nézzünk a jövő színidény elé.

* **Egy rettegett zsebmetsző eltűnése.** Schlésmayer Ignác nevű zsebmetsző — mint miskolczi tudósítónk írja — büntetés-től való felelmeben megszökött. Az országos hírű zsebtolvaj csak nemrégiben hagyta el a börtön homályos zugát, a hová egy rossz szul alkalmazott zsebmetszés következtében került. Most ismét — a kuria helybenhagyó ítélete után — három évi fegyház büntetés várt rá, melyet nem hajthatnak végre, mert a fine de siècle sikkasztók módjára Amerikába szökött!

* **A városi rendőrség államosítása.** A városok rendőrségének államosítása foglalkoztatja most Peczeli Dezső belügyminisztert. Az államosítás keresztülviteléül pénzügyi nehézségekbe ütközik, főképp azért, mert egyes városok, számítva az államosításra, igen alacsonyán vették fel a rendőrségi költségeket. Mind a mellett remélhető, hogy a városok erdekeinek a közérdekkel való harmóniában hozata a mellett megoldható lesz a kérdés, ha nem is teljesen, mert csak a fokozatos államosítás lehetséges, akkép, hogy a városok egy részére vonatkozó tjavaslat már áprilisra belesz terjeszthető.

* **Sylvester-est.** Az »István« gőzmalom társulat munkásainak önképző és segélyező köre 1895. é. decz. hó 31-én, kedden, a Margit-fürdő villanyvilágított dísztermében saját pénztára javára tánczezal egybekötött sylvester-estélyt rendez. Belepti-díj személyenként 60 kr.

* **Főispáni ebéd.** Gróf Dégenfeld József a megyei közgyűlés tagjait az Arany-

Bika szállodában ma ebédre hívta meg. Megörökítjük e nagyfontosságú eseményt a történelmem számára.

* **Uj idők** című népsziműből, melynek a szabadságharc a történelmi háttere, néhány részletet fog felolvasni. Kötvös K. a Csokonai-kör holnapi estélyén, záradékkal azon szabad előadáshoz, »Színházi műsor a millennium idején« czimmmal már jeleztük.

* **Halálozás.** A következő gyászjelentés küldetett be hozzánk: Mély fájdalommal tudatjuk szeretett anyánk, illetőleg nagyanyám özv. polg. Gyarmathy Tar Józsefné szül. Kardos Zsuzsánna asszonynak 1895. évi decz. 11-én este 10 órakor, életének 94-ik évében, hosszas gyengélkedés után történt gyászos elhunytát. A megboldogult hűlt tetemei f. 1895. évi decz. 14-én délután 2 órakor a nagy-ujteczai 1705. sz. házól az ev. ref. nagytemplomban tartandó rövid ima után a hatvan-utczai sírkertben fognak nyugalomra letétni. Mély végtisztességtételre rokonainkat, ismerőseinket b. natos szívvel meghívjuk. Lajos, nejevel Kolláth Sarával; unokája Lajos. Béke lengjen porai felett! A temetést Dankó M. temetkezési intézete teljesíti.

* **Negyvennyolczas lakodalom.** Ama nagyidők hőseiről, kik szabadságunkért és függetlenségünkért karddal harczoltak, ma már csak akkor emlékezhetünk meg, mikor elhalnak. Ez egyszer azonban abban a szerencsés helyzetben vagyunk, hogy nem a gyászrovatba kerül egy 48-as honvéd neve, hanem ami ugyancsak meglepő, a házasságok közé. Váczi írják, hogy ott egy 48-as honvéddal, nagy, kinek vállát 70 esztendő súlya nyomja, mi alatt azonban a hős még meg nem görnyedt, házasságra lépett egy 22 éves szép leánnyal. A 48-as vőlegény Teknyős Marton, honvéd egyenruhában, karddal az oldalán lépett az anyakönyvvezető elé és ott katonas magatartással jelentette, hogy feleségül veszi Kovács Möriskát Gajary Géza polgármester-anyakönyvvezető, miután összeadta az új párt, hosszabb beszédet tartott, melyben megemlékezett arról, hogy a vőlegény mint 48-as honvéd a szabadságharcban épen azokért az eszmékért, harczolt, melyeket 47 esztendő multával léptettek életbe.

* **Pezsgőtatisztika.** A legújabb megjelent statisztikai kimutatások szerint az egész világon évenként 21 millió üveg pezsgőt fogyasztanak el. Első helyen áll Anglia, hol a legtöbb pezsgó fogy el, azután következik Amerika Ausztrália az utóbbi években pénzzal vara köve kezében szorult visza diszes helyérmelyet a lajstromban azelőtt foglalt el, mert az oroszok még most is kiváló pezsgőzők Franciaországban, a pezsgő hazájában isznak a legkevesebb pezsgőt. Hogy ez Angliában, Amerikában és Oroszországban elfogyasztott, nagymennyiségű pezsgóból mennyi valódi, a megoldhatlan kérdések közé tartozik.

Táviratok.

Esküdtszéki tárgyalás a Kossuth — cultus ügyében.

Budapest, decz. 12. (A »Debreczen« eredeti távirata.) Az esküdtszék ma tárgyalta Zaymusz Romuald tót plébános sajtópörét. Ez a néppárti pap a zsolczi katolikus körben felolvasást akart tartani ezzel a czimmmal: »Van-e jogosultsága a Kossuth-kultusznak a néppártban és a katolikus körökben?«

A katolikus kör ezt nem engedte meg, — azért is a nevezett plébános kapta magát és felolvasását kiadta a »Narodny Novny«-ban, a hol Kossuth növendékeiről azt mondja, hogy a tót népet minden jogától megfosztják, s hogy a Kossuth-fele-

liberálisok Istentagadók, a kik Lucziferrel szöveteznek és a néppárt grófi vezéreit dühösen támadják.

Az esküdtszék megalakult és a tárgyalás — még eddig minden érdemleges eredmény nélkül — folyamatban van s előreláthatólag a legkedvezőbb esetben is csak későn érhet véget,

A girálti választás.

Budapest, decz. 12. (A »Debreczen« eredeti táv.) Ma vette kezdetét a girálti képviselőválasztás, és mint tudósítónk jelenti, a délelőtti órákig Kossuthy-re 194, Semsey-re pedig 95 szavazat esett.

A bécsi antiszemita mozognak.

Budapest, decz. 12. (A »Debreczen« ered. táv.) A bécsi antiszemita kezsgéi választásokra vonatkozó agitációk végett főleg a szociális és a férfigyűlések — a rendőrség nagy ellenzására való tekintettel — lehetőleg korlátozni fogják. Ügyüknek azonban a nők ismeretes nagy hatásútlal még nagyobb lendületet remélnek.

A cseh fenekedése a magyar ipar ellen.

Budapest, decz. 12. (A »Debreczen« eredeti távirata.) Prágából Bécsen át érkező telefon hír szerint a cseh cukoriparosok egyetemes cukorügyi tanácskozást szándékoznak tartani a magyar cukoripar ellen.

Az osztályorsjáték húzása.

Budapest, decz. 12. (A »Debreczen« eredeti távirata.) Az osztályorsjáték mai húzásain következő nagyobb nyeremények voltak: a huszezer koronát nyert a 97439 számú, a tizezer koronát a 6708 és 79186 számú sorjegyek.

Munkásinség Turin vidékén.

Budapest, decz. 12. (A »Debreczen« ered. táv.) Turinból érkezett ma d. e. az a távirati hír, hogy a tegliai gyapjufonógyár beszüntette a munkát, ennek következtében ötezer munkás kereset nélkül maradt s a legnagyobb nyomorban szelődik. Az olasz kormány már memozdult a szűkölködők segítségére.

A szerb alkotmány újabb reformja.

Budapest, decz. 12. (A »Debreczen« eredeti távirata.) Belgrádból érkezett hírek szerint Sándor király az összes pártok főembereit bizalmas értekezletre a konakba rendelte, hogy kikérje véleményüket az alkotmánynak általa tervbe vett újabb reformálása tárgyában. Bár az értekezlet lefolyását sűrű titok fátyola fedi, annyi hír mégis kiszivárgott, hogy az új alkotmány a demokrácia és a liberalizmus felé való közeledést jelenti.

1582

MUTATÓ TÁBLA.

Szerkesztőség hivatalos órák: d. e. 9—12-ig d. u. 2—5-ig.

Kiadóhivatali hivatalos órák: d. e. 7—12-ig d. u. 2—8 óráig.

Függetlenségi könyvtár, nyitva kedd, csütörtökön és szombaton este 6—7-ig.

Nyilvános olvasóterem: Hétfőn, szerdán és szombaton d. u. 3—6 óráig.

Népkönyvtár az árok-utcai leányiskolában nyitva van minden szerdán és szombaton délelőtt 11—12 óráig.

Muzeum, a kollegiumban, nyitva van vasárnaponként d. e. 10—12-ig.

A Gönczy-egyesület „Otthona” keresk. akadémiá palotájában.

Anyakönyvi hivatalos órák:

Délelőtt:

Hétfőn) 11—12 óráig.

Csütörtökön)

Kedden)

Szerdán) 9—11 óráig.

Pénteken)

Szombaton)

Délután:

Minden hétköznap 2—5 óráig.

Vasárnap délelőtt 9—12 óráig.

December 13. A Csokonai-kör felolvasó estéye az „Arany Bika” dísztermében.

December 15. A „Zion” debreczeni betegsegélyező egyesület hálóstélye.

December 15. A kézügyesítő egyesület közgyűlése.

December 20. Nyirvidéki vízlecsapoló társulat közgyűlése a városháza nagytanácstermében.

December 23. Hajdúvármegye tisztújító közgyűlése.

December 26. A debreczeni munkás delegált dalestélye a „Korona” vendéglőben.

December 26. A debreczeni iparos ifjuság önképző egyesületének bálja a „Bika”-szálló dísztermében.

December 31. A városi levéltárnoki állásra hirdett pályázat lejárta.

December 31. A „Zion”, debreczeni betegsegélyező egyesület Sylvester-estélye.

December 31. Az István-gőzmalom munkásainak Szilveszter-estélye a Margit-fürdőben.

Január 11. A debreczeni jogakadémiai ifjuság bálja az „Arany Bika” dísztermében.

Január 15. A debreczeni eszmadia társulat táncvigalma a „Korona” nagytermében.

Január 18. A debreczeni jótékony nőegylet kárton-bálja.

Január 18. A debreczeni ácsifjuság táncvigalma a Margit-fürdő nagytermében.

Január 18. A függetlenségi kör bálja a Korona dísztermében.

Január 22. A debreczeni timári ifjuság táncvigalma a „Korona” vendéglőben.

Január 25. A Polgári-kör bálja az „Arany Bika” dísztermében.

Február 8. A vereskereszt egyesület debreczeni fiókjának bálja az Arany-Bika szálló dísztermében.

A kir. törvényszéknél jegyzőiroda nyitva hétköznapokon d. u. 3—5 óra közt, vasárnap és ünnepnapon d. e. 10—11 óra közt. Gyűjtőszekrényből a beadványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u. 5 órakor, ünnepnapokon d. e. 11 órakor.

A debreczeni kir. járásbíróóság szóbeli kereseteket, kérelmeket és nyilatkozatokat felvesz kedden és pénteken d. u. 3-tól 5-ig, a felek megjelenhetnek minden szerdán.

A kir. tábl. hivatalos órák: a segéd- és kezelő hivatalokban d. e. 8—12-ig, d. u. 2—6 óráig tartanak. — Az iktató-kiadó-hivatal és az irattár a feleknek felvilágosításokat ad hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt; **Felülvizsgálat tanács** szóbeli tárgyalásai szerdán, vagy ha szerda ünnepre esik, csütörtökön tartatnak meg. Jegyzőiroda a Podmaniczky házban d. e. 9—11 s. d. u. 2—4

vezetői iroda vezetője az iratokat d. e. 9 és d. u. 4

MILLENNIUM.

Történelmi műkincsek a vasutakon. Az ezredéves kiállításra nevezetesen a történelmi kiállításra már most is napról-napra érkeznek a kiállítási tárgyak, szinte kivétel nélkül nagybecsű történelmi emlékek. Legújabbban utnak indították a királyi Felső-ambrazi kastélyának a kiállítását, nagyszámu, híres csatákban megfordult magyar

fégyvert. Ez a nagy küldemény a napokban már Budapesten is lesz. Még sokkal nagyobb küldemény van utban Fraknóból a honnan az Esterházyk családi ereklyéit szállítják a kiállításra. A nagybecsű műkincsek csomagolására dr. Szendrői János, a haditörténelmi kiállítás előadója ügyelt fel. Nagybárá drága fégyverek, harci és diszruhák, csataképek és arcképek teszik e küldeményt, a mely teljes hat wagonon tölt meg. Négy va-uti kocsi töltenek meg maguk a felszerelt ágyuk, melyek a XVI. és XVII. századból valók. Még két érdekes kiállítási tárgy érkezett most a történelmi kiállításra. Gyöni Halász Béla beküldötte Halász Péter híres kurucz-generalis pompás löszerszámát és egyéb emléktárgyait. Vágó Pál festőművész pedig egy Mária Terézia korabeli koronázási zászlót küldött be.

Állatok szállítása a kiállításra. A magyar államvasutak igazgatósága legközelebb adja ki és rövid időn belül is lépteti az ezredéves kiállításra vagy onnan visszazárlélandó küldeményekre vonatkozó általános díjszabást, a mely persze tetemes kedvezményeket biztosít a kiállítóknak. Mivel azonban mostanában folynak az időleges állatkiállításokra szóló bejelentések a gazdaközönség tájékoztatóra már most közre adja azokat a díjtételeket, a melyeket a kiállításra küldött állatok szállításáért számít. Ezek a díjak a következők:

Az állatok fajtája	Száll. díj drb. és klm. fillér-kben	
	a.	b.
Lovak, öszvérek és csikókért	2.76	3.44
Szamarak, bikák és tehénborjúkért és hizott sertésekért	2.52	3.16
Szopós borjúk, sovány sertés, kecsk. juh., kos. és kecsk.-bak.	1.26	1.58
Szűldők, malaczkok, gödöllyék s bárányokért	0.42	0.52
Kutyákért	0.20	0.26
Kretcezkébe zárt baromfiakért	0.64	0.80
a tényl. súly alap. 100 klg.	0.64	0.52

Az a. rovatban felsorolt díjtételek (a melyekben a kezelési illeték és a szállítási adó már benn van) az aradi és csanádi egyesült vasutak, a déli va-ut, a kassa—oderbergi vasut, a mohács—pécsi vasut, a győr—sopron—ebenfurti vasut, az államvasutak és a pécs—barcsi vasut vonalaira szólnak; a b. rovat díjtételei a többi hazai helyi érdekű vasutak vonalaira. — Az állatok kísérői és felügyelői ingyen utaznak oda-vissza. Az állatokat nem egyenesen a kiállítás területére szállítják, hanem a rako-si állomásra, s oda is cizmezendők.

Irodalom és művészet.

Kossuth-könyvtár. Ilyen czim alatt a kolozsvári történelmi orsz. ereklye muzeum nagyobb szabásu nyilvános könyvtárt létesít, a mely könyvtárba összegyűjti a szabadság harcra vonatkozó összes történelmi munkákat. Ez irány az akciózót a muzeum hivatalos lapjában, a „Történelmi Lapok”-ban sikerrel indította meg, a mennyiben az első felhívásra tekintélyes számu történelmi munkát küldöttek be. A könyvtárt a millennium alkalmára, az orsz. történelmi ereklyemuzeum állandó helyiségében, a Mátyás király születési házában fogják berendezni.

Magyar zeneszerző sikere külföldön. Innsbruckban a napokban adták elő az ottani színház karmesterének, a magyar születésű Lasky Albertnek Madame Oliphante című három felvonásos operettjét. Az operett zajos sikert aratott. Nagyon dicserik az egyes piecek dallamos fülbemászó voltát, valamint az egész operett felépítése sok zenei intelligenciára és nagy, friss tehetségre vall. Az operettet legközelebb Münchenben adják elő. A fiatal zeneszerző pár év előtt végezte a bécsi konzervatoriumot, melynek egyik legkitűnőbb növendéke volt.

Dumas helye az akadémiában. A párisi tudományos körök nagy érdeklődéssel foglalkoznak most azzal a kérdéssel, hogy ki nyeri el az akadémiában ifj. Dumas Sándor megüresedett helyét. Két komoly jelölt emlegetnek: Zola Emilt és Concourt Edmondot. A Gil Blas egy munkatársa megintéri-

volta őket ebben a kérdésben. Zola azt válaszolta, hogy ő most is azt az álláspontját foglalja az akadémiával szemben, amelyet négy év előtt. Más szóval nem igen töri magát, hogy oda bejusson. Concourt hasonlító szellemben nyilatkozott. Kijelentette, hogy soha nem kívánczik be, mi az akadémia halhatatlanjai között, mert neki sokkal fontosabb dolgai vannak, mintsem szavazatok után járjon.

Hasznos irodalmi vállalat. A Gönczy-egylet központi bizottsága fölötté hasznos és üdvös irodalmi vállalatot indított meg és tényleg már aktívba is lépett. E bizottság furdhatatlan elnöke, Eötvös Károly Lajos kir. tanfelügyelő, kezdeményezésére háromféle iránnyal filléres füzeteket szerkeszt, ad ki és terjeszt. A füzetek árai mesés olcsók 5—7 és 10 filléresek. A füzetek illetve a vállalat czélja harmas missiót teljesíten. Ugyanis a füzetek első sorozata edatörekszik, hogy az iskolából kikerült tanulótag szerzett ismereteit továbbfejlessze, bővítse. E czélból népies, mulattató modorban terjeszti a közhasznú ismereteket, jatekokat, kezűgyességeket, hazafias történeteket, meséket, hazafias, nemzeti dalokat, verseket stb. A füzetek második sorozata a nagy közönségnek van szánva Czelja kiszoritani a selejtes ponyvairodalmat és helyette ismeretterjesztő, szívet és lelket nemesítő 8—10 filléres füzeteket nyújtani. E füzetek feladata népszerűvé tenni a korral haladó közhasznú ismereteket. A harmadik sorozata e füzeteknek a paedagógiai világnak teszen szolgálatot, felszűri tartja az aktuális paedagógiai kérdéseket és olcsó füzetével hozzáférhetővé teszi modern paedagógiai minden vimányát a tanítóvilágnak. — A legeszebb tudósok, a legnagyobb tollu írók, a legkitűnőbb paedagogusok írják-e füzeteket, noha mindmennyi népies irásban írnak. A filléres füzetek szerkesztő bizottságának elnöke, Eötvös K. Lajos kir. tanfelügyelő f. hó 11-én tanácskozárra hívta egybe a helyi sajtó képviselőit, előadván a filléres füzetek vállalatának üdvös, hazfias feladatát, czélját. Egyben kérte a sajtó képviselőit, támogassák a szerkesztő bizottságot és egyeletek önzetlen, nemes czélú feladatában. Dr. Baczoni Lajos és ifj. Gili Ede szerkesztők örömmel veszik tudomásul az üdvös mozgalmat; figyelemmel fogják kísérni a vállalatot és töltök telhetőleg pártolni fogják. Mi pedig reméljük és hisszük, hogy a helyi sajtó többi organumai sem tagadják meg pártolásukat ez üdvös vállalatotól.

Sport.

Hivatalos hajtóvadászat. Leesett már az első hó, de azért a tél képe még nem egészen teljes. Nem is lesz addig, amíg a farkasokról s velük kapcsolatban az első felfalt emberről még nem érkezik a hír. A szerencsétlen utasok, kik nálunka barátságatlan állatok hatalmas étvágyának legelőször szoktak áldozatul esni, rendszerint az üveges tótok és a keményséprók sorraiból kerülnek ki és a sors végtelenül különös intézkedése folytán mindig csak a csizmajuk maradt meg. Nálunk még nem köszűtött be ez az igazi tél, a szerbaknek azonban már van módjuk benne. Mint ugyanis Zimonyról írják, a szerbiai hegyek között már egy hét óta hatalmas farkascsordák kóborolnak, amelyek sűrűn ellátogatnak a völgyekbe és irtalmatlanul fölfalják, akár ember, akár állat legyen az, aki eléjük kerül. Már több tehéncsordát és ménest is megtámadtak s nagy pusztításokat vittek végbe köztük, annyira, hogy most már a kormány is kezd törődni velük s mint mondják, nemsokára hivatalos hajtóvadászatot rendel el ellenük. — Minden farkasért öt frankot kap a kiölötte

Közgazdaság.

Állatforgalmi intézkedések. Az alsóausztriai helytartóság értekezése szerint a Csongrád, Hajdu, Sopron és Szabolcs vármegyék és Temesvár szab. kir. város területéről származó kerdőzök Alsó-Auszriába való bevitelét tekintetelen sajtó- és körömfájás miatt főtartott forgalmi korlátozásokat hatályon kívül helyezte.

Tőzsde.

Budapesti gabonátőzsde.

— Érk. d. e. 10 ó. 35. p. —

Őszi buza szept.—okt.-re	686—88
Uj buza őszre 1896.	7.16—18.
Őszi rozs	—
Tavaszi rozs	6.17—19.
Őszi zab	—
Tavaszi zab	6.08—10.
Uj tengeri május—jun.-ra	4.46—48.

Bécsi gabonátőzsde.

— Érkezett d. e. 11 óra 20 p. —

Őszi buza szept.—okt.-re	—
Tavaszi » márcz.—ápr.-re	7.22—23
Őszi rozs	—
Tavaszi rozs	6.50—53
Őszi zab	—
Tavaszi zab	6.44—45
Tengeri máj-jun.-ra	4.78—80

CSARNOK.

A szerelem lélektanához.

— Német beszély. —

(Folytatás.)

»Nem tudom felfogni, mi bajod van Niessel. Ha valakinek oka van haragudni, úgy ő az.«

»Ő, természetesen ő! Menj hozzá, kérj tőle bocsánatot, borulj a nyakába, csókold meg, az uradnak ebből úgy sem jut. Menj, dobd le az álarcot, ne csalj meg engem és magadat! Menj Nielsedhez, borulj a nyakába, csókold, tégy vele, a mit akarsz, de menj, menj, hogy ne lássalak!«

Karen úgy állott ott, mintha retentő kísértet látott volna. Az élet egészen elhagyta, szemei kétségbeesést tükröztek vissza. Kezeit mellén összekulcsolva, remegve, halotthalványan, félig nyílt ajakkal, görcsösen kapkodva a levegő után, nézett férjére, kinek vad feladulása minden szónál nagyobbodott.

»Menj szemeim elől«, kezdé újra, neje hallgatásán felbőszülve »menj, hogy megszabaduljak ez-n kimondhatatlan kintől. Tovább nem bírom, így nem élhetek tovább. És miért ez az ostoba, érthetetlen hazudozás? Miért hordjuk mi ezeket a lánczokat? Szívem szerelemért eped, olyan asszony kell nekem, ki szeret, mint Ellen...« »Ellen!« kiáltott fel az asszony s hangja oly kínos fájdalmat fejezett ki, hogy Erik felugrott, mintha segélyére akarna sietni.

De Karen elfordult s míg könnyei omlottak szeméből, megtörve kitamolygott az ajtón.

Kristofa kívül állt, hallgatózott, s ijedve ugrott fel. Karen észre sem vette.

Hangosan zokogva támolygott tovább, elérte a folyosót, lement a lépcsőn s csak a kapuban lelekedett fel.

Remegő kézzel huzta arczára a fátyolt — még egy fájdalmas sohajtás szakadt ki kebléből — aztán kilépett az utcára s ugyanazon az uton ment vissza, melyen pár perczel előbb egész más érzelmekkel jött.

Ez alatt Erik ott állt szobájában, háttal az ablaknak támaszkodva, sötéten bámult maga elé. Hallotta, a mint az ajtó becsapódott — Karen nem jött vissza. A házat elhagyta, mindenek vége. De nem történt-e jól, hogy így történt, s hirtelen szakítás oldotta fel a boldogalan frigyét?

Erik így töltötte el a délelőttöt, nem kevésbé kínosan. Valahányszor a csengettyű szólt, azt hitte, hogy Karen jön vissza. De nem jött senki.

Karen nem jött, a látogatókat Kristófa elküldte, Kristófa okos lány volt, ki nem beszélt el semmit, csak a szatócsnak, a tejesasszonynak, meg a kútnál.

Hirtelen feleszmélve, Erik eltávozott hazulról és Klampenborgba ment. Ujból azt erő-

sitette, hogy így történt legjobban, a mint történt, élete és szerencséje most kezdődik újra.

Előre, Klampenborgba, Ellenhez! Midőn Belleknében kiszállt, úgy érezte, hogy a tengeri fürdő után öt percnyi séta nem tenne rosszat. Először csak kis utat akart tenni, de csakhamar letért, bolyongott a Thiergartenben fel és alá, míg beesteledett.

Ennek a felséges eredőnek szépségei semmit sem érdekelték. Nem hatotta meg a bükkfák csucsain lebegő aranyos sugár, sem a szép kilátás a kék tengerre, melyen most is száz és száz fehér vitorla himbálózott.

A szelid szarvasok odajöttek hozzá, a nélkül, hogy észrevette volna s a parknak a város felé néző mozgalmas részén úgy haladt át, mint — egy álmodó. A pázsit nem ilatozott számára s a nap hiába hintette mesés világát a smaragdzöld lombok alá.

Minden gondolata a kedves madonna-arczra irányult s ezt pillantotta meg képzelete az erdő setétjében.

Késő este tért haza, kérdé Kristófát, nem járt-e itt valaki?

»Eklund doktor ur« felelé amaz.

»Más senki?«

»Senki.«

Aludni tért, de nem volt nyugalma, másnap reggel meztelen Belleknébe ment, mint az előbbi napon, ma is czél nélkül járta be az erdőt. Midőn Klampenborg közelébe ért s midőn épen arról gondolkozott, hogy nem volna-e jó a kis fürdőhelyet megkerülni, hirtelen Ellen pillantotta meg, a mint egyik faszorból előbukkant.

Ellen már messziről üdvözölte s bámulva méregette te étől-talpig.

S mialatt kezét nyújtotta, fejét hamiskásan hajtogatva, így szólt hozzá:

»Ejnye Erik, honnan jön ide? Poros, mint egy vándorégény, s olyan, mint Hamlet az utolsó felvonásban. Akar tejeles epret enni?«

Ellen Erik kezét a magáiban tartotta a mig ez s-emeib- nézett, eszébe jutott egész nyomorusága. Szó mégsem jött ajkára, ujra azt gondolta, miért nem nézett rá Karen így, miért nem f-ga kezét ily gyengéden.

(Folyt. köv.)

Debreczeni városi színház.

Idény bérlet. 14. Páratlan bérlet 14.

Pénteken, 1895. december 13-án.

Hamupipőke.

Látványos tündérrege dalokkal és tánczcal 6 képben. Förner C. E. után írta: Vécsei Leo

Rendező: Krémer.

A képek czimei: 1. Hamupipőke otthon. 2. A varázslónő csudatanáján. 3. Hamupipőke a királyi bálon. 4. Hamupipőke a királyi bálon. 5. Az aranyos papucs. 6. Papucspróba a király előtt.

A debreczeni kölcsönös segélyző egyletnél egy

gyakornoki állás

lesz betöltendő.

Az ajánlatokat a bizonyítványok melléklésével a hivatalos helyiségben kérjük benyújtani.

Az igazgatóság.

Haszonbéri hirdetmény Tisza-Polgáron.

Egy 950 h. birtok, gazdasági épületekkel, több évre kiadó. Értekezhetni és felvilágosítást ad Kolosvárt (Erdélyben) az

Agricola

ingatlan-forgalmi és terménybizományi iroda.

Gyermekek játékok

dus választékban

feltűnő olcsó árak mellett, valamint mindenféle

karácsonyi és ujévi

ajándékok kaphatók

Schwarz M. L.

női és férfi divat

üzletében,

a főposta mellett.

Szives tudomására hozom a tisztelt közönségnek, hogy **könyvkötészetemet** megboldogult férjem halála után is folytatatom és bármiféle **könyvkötészeti munkát** valamint **szalag-nyomást** is, készséggel elvállalok és pontosan teljesítek.

A n. érdemű közönség becses pártfogását kérve maradtam tisztelettel Debreczen, Darabos-utca 1011.

özv. Báthory Imréné.

Ditmár

álló és függő lámpákat villany égőkkel

tulhalmozott raktár folytán teljesen **gyári áron** áru-
lom ki.

Minden nálam vásárolt nagyobb függő lámpához egy doboz

Sirius golyót

dijmentesen adok, mely golyók által a lámpa nappali fényt ad.

Ifj. Pájer József,
DEBRECZEN.

Baromfi.

Atveszünk minden mennyiségű frissen levágott és hizlalt mindennemű baromfit, valamint friss tojást bizományképen gyors eladásra.

LAUGSCH HERMANN és TÁRSA
17., Taubenstrasse Berlin.

Árverési hirdetés.

Szilágymegye Naprád község határában Zsibó vasúti állomástól 1 $\frac{1}{2}$ órányira csinált ut és az épülő Nagybányás Zsibói vasutak közelében levő, nagyságos Péchy István ur erdejéből 5012 szál kemény hegyi simahaju műtölgyfa önkéntes árverés útján eladatik. Mely vastagság 20 csm. 1520 drb., 22 csm. 893 drb., 24 csm. 630 drb., 26 csm. 429 drb., 28 csm. 281 drb., 30 csm. 327 drb., 32 csm. 143 drb., 34 csm. 150 drb., 36 csm. 549 drb., 38 csm. 38 drb., 40 csm. 32 drb., 44 csm. 8 drb., 46 csm. 4 drb., 50 csm. 8 drb.

Az árverés Zilahon, 1895 évi december hó 22-dikén d. n. 4 órákor Lörcinczy György ügyvéd irodájában fog megartatni.

Kikiáltási ár 5012 frt, melynek 10%-tőlia bánatpénzül leteendő. Az árverés megkezdéseig a szükséges bánatpénz letelele mellett zárt ajánlatok is elfogadhatóak.

Az árverési feltételek Lörcinczy György ügyvéd ur irodájában addig is megtekinthetők. Zilah, 1895. évi december hó 7-én.

Egy csomag élesztő 24 kr. ismét eladóknak 20% engedmény.

Figyelmeztetés.

A t. cz. háziasszonyok b. figyelmét ezeannel van szerencsém a Berger-féle **élesztőre** felhívni, melynek gyártmánya, a helybeli piacon már évek óta egyedül általam árusítatik, ugyanitt nálam beszerezhető kitűnő minőségű **pitlélt rozsliszt kenyérnek**, továbbá valódi **István-gözmalmi buza-liszt**, finom **Jamaica** és **Cuba-rum**, legfinomabb **pecco és mandarin-tea**, **Görzi maroni**, nagyszemű boszn. **szilva, szilvaiz** (lekvár) és vékonyhaju **dió, tisztított mazsola** és válogatott **mandula**, ugy egyéb friss és jó minőségű **fűszer-árak** a legutányosabb áron

KOHN LAJOS

Nagy-Hatvan-utca 1099., Mayer Ferencz-féle ház.

Egy csomag élesztő 24 kr., ismét eladóknak 20% engedmény.

ÚJ ÜZLET.

Finom Cubarum 1 liter 1.— és 1.20 kr.
Kiváló fin. Jamaica-rum 180 és 2.40 kr.
» » Jáva » 2.40
Egy * tokaji cognac kibontva 1.80
** » 2.40

és üvegekben 1.20-tól 4.20 ig.

rum és cognac kapható $\frac{1}{10}$, $\frac{2}{10}$, $\frac{5}{10}$ és 1 literes üvegekben és kibontva bármely mennyiségben, továbbá igen jó fővő szépségi lencsét 1 kg. 18, 20 és 24 kr-ért, szépségi borsót egész 1 kg. 18, fél 16 kr-ért. Stokerai lencse 1 kg. 24 és 28 kr. valódi és nagyszemű olasz gesztenye 1 kg. 24 kr. idei termé-ű orosz karaván és mindenféle más thea 1 deka 5 krtól feljebb és mindenféle fűszereket a legolcsóbb árban számítok és a jó minőségről jót állok.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget próbavásárlásra felhívni, biztosítom, hogy mind az áruimmal és olcsó áruimmal gyors és pontos kiszolgálással meg fog elégedve lenni.

Magamat a nagyérdemű közönség becses pártfogásába ajánlva maradok

kiváló tisztelettel

Jánossi Béla

Kenyér piac.

Istvángözmalom örleményei.

Mazsola kilója 44 és 48 kr.

A Richter-féle Horgony-Köépitőszekrények

mint azelőtt páratlanok a maguk nemében; három éven felüli gyermekek számára a legkedveltebb karácsonyi ajándék. Olcsók, mivel sok éven át eltarthatnak és mindig kiegészíthetők és nagyobbíthatók. A ki ezen a maga nemében páratlan játék és foglalkoztatásért még nem ismeri, az rendelje meg az alant jegyzett címtől az új, gazdagon illusztrált árjegyzéket, mely bérmentve szétküldetik. Bevásárlás alkalmával határozottan: Richter-féle Horgony-Köépitőszekrény kérendő és minden egyes szekrény „Horgony” gyárjeggyel, mint nem valódi, keményen visszautasítandó; a ki ezt elmulasztja, könnyen kaphat kevesebb értékű utánzatot. Megjegyzendő, hogy csak a valódi Horgony-Köépitőszekrények tervszerűleg kiegészíthetők és hogy elnevezésből bevásárolt utánzat mint kiegészítő teljesen értéktelen volna. Azért csak a híros valódi szekrények elfogadandók, a melyek 40 kr., 75 kr., 90 kr. egészen 6 frt-ig és magasabb áron

a finomabb játékszertüzetekben készletben vannak.

Új: Richter-féle Türelmi játékok ú. m.: Ne oty hevesen, Columbus tojása, Villámhárító, Gondúzó, Fejtőró stb. Egy játék ára 35 kr. — Csak a „Horgonynyal” ellátott játék valódi!

RICHTER F. AD. és társa.

Első osztr. magyar. csász. és kir. szabadalm. köépitőszekrénygyár.
Iroda és raktár: I. Nibelungsg. 4. BÉCS, gyár: XIII. Hietzing
Rudolstadt (Thür.), Olten, Rotterdam, London E.C., New York, 215 Pearl-Street.